

Schola Cantorum Budapestiensis
Budapesti Énekes Iskola

(Az európai egyházzenei hagyomány talaján álló
és annak gyakorlatából kinövő koncertegyüttes)

A Budapesti Énekes Iskola 1984 óta működik az óbudai (Mókus utcai) Leövey Klára Zenei Tagozatos Általános Iskolában, illetve az ugyanott lévő *Aelia Sabina Zeneiskolában*. Az Énekesiskola kísérleti műhelyként indult a Művelődési Minisztérium és a Soros Alapítvány támogatásával; a kiscsoportos (8-10 fős) oktatás módszerét választva a különböző művésztanárok saját elképzelésük szerint („műhelyfoglalkozások”) vezették a kisegyütteseket.

A kísérleti időszak elmúltával a gyermekcsoportokat összevonták, s ezzel összefüggésben az oktatás koncepciója is átalakult. A tanári gárda egyik tagja (Kéring László) Szombathelyen alakított önálló, fiúkból álló énekesiskolát, míg a budapesti együttes vezetőiben (*Bubnó Tamásban* és *Mezei Jánosban*) egyre inkább megérlelődött az a meggyőződés, hogy az Énekes Iskolának (amint neve is mutatja) az európai Schola Cantorum hagyományát kell magáénak vallania, s azt a mai magyar viszonyokhoz alkalmaznia. Az ilyen típusú zeneoktatás lényege, hogy a gyermekek a kezdet kezdetétől rendszeres egyházi zenés szolgálatban vesznek részt (esetünkben a színhelyek: Egyetemi templom, Belvárosi főplébániatemplom, Óbudai Péter-Pál-templom, Albertfalvai plébániatemplom, Tisztviselőtelepi Magyarok Nagyasszonya-plébániatemplom), mely tevékenységet kiegészíti a rendszeres koncerttevékenység, mégpedig oly módon, hogy a természetszerűleg főként egyházi zeneművekből összeállított műsorokkal az együttes máris a professzionista hangversenyéletet veszi célba. Ehhez egyrészt a művész-tanárok, énekesek, másrészt a hivatásos hangszeres kollégák közreműködése kell. Így a gyermek „testközelben” láthatja a napi koncertgyakorlatot, illetve tudásának-képességének megfelelő szinten vehet részt benne, és önkéntelenül is igyekszik felőni az őt kezdetben meghaladó feladathoz, s válik ezáltal lassanként teljes jogú zenész-partnerré.

Az egyelőre csupán heti kétszeres közös kórusfoglalkozásokat kiegészíti a mindenki számára kötelező egyéni hangképzés (9 éves kortól, Pauk Anna kíméletesen bontogató hangképző módszerét alapul véve) valamint a hangszeroktatás és esetenként a zenekari gyakorlat. Az Énekes Iskola zeneoktatásának, gyakorlatának fő célja, hogy énekes és hangszeres szólisták nevelésével a hazai koncertélet számára biztosítsa a szólista-utánpótlást (mindenekelőtt a gyermek szólóhangok kapják meg a koncertéletben az őket megillető részt), ám ha valaki mégsem kívánna muzsikus pályára menni, annak számára is legyen a művészi zene „mindennapi kenyér”.

Az együttes utóbbi években elért eredményei közé tartozik a sevillai Ex-pón való közreműködés (3 hangverseny), a Magyar Televízió egy éven át futó „Ünnepi ének” című sorozata, a Zeneakadémia ifjúsági előadásain 10 alkalommal játszott Süssmayr-kisopera, kortárs művekben és operákban való szólista közreműködés, az ARTUS avantgard mozgásszínház „Gyöngykánon” c. produkciójában való részvétel (bel- és külföldön), a Budapesti Fesztivál Zenekarral való rendszeres közös munka (legutóbb a Salzburgi Ünnepi Játékokon), valamint két önálló CD elkészítése (Melis László: „Gyöngykánon”, ill. „Európa egyházi zenéje”).

A 10 éves munka után a továbblépés lehetőségét az együttes vezetői és tanárai az egyházi jellegű és katolikus profilú, ám szervezetében önálló, alapítványi iskola létrehozásában látják, amely a VIII. kerületben, a Rezső téri Tisztviselőtelepi Magyarok Nagyasszonya-plébániatemplomban működne, szoros kapcsolatban a templom liturgiai-zenei életével. Ezenkívül azonban az Énekes Iskola továbbra is tevékenykedik a III. és XI. kerületben, filialeként megtartva eddigi növendékeit, sőt más zenésztanár kollégákat is bíztat arra, hogy (akár a jelenlegi együttes vezetőivel együttműködve, akár önállóan) hozzanak létre országsszerte a templomok zenei életéhez kötődő kisebb-nagyobb énekesiskolákat, amelyek így alapjainál kezdhetnék meg bomladozó zenekultúránk újjáépítését.

Mezei János

A Szombathelyi Fiú Énekiskola

A Szombathelyi Fiú Énekiskola 1989-ban alakult *Deáky István* – a szombathelyi zeneművészeti szakközépiskola igazgatója – ösztönzésére, *Kéring László* – akkoriban a szakközépiskola tanára – elképzelései szerint. Abban, hogy kezdeményezése kedvező visszhangra talált, közrejátszott az is, hogy *Werner Alajos* hajdani fiú énekiskolájának emléke máig elevenen él a városban.

A mai magyar gyakorlatban ritkaságszámba menő, tisztán fiúkkal foglalkozó képzést az teszi szükségessé, hogy a fiúhang – különösen a régizene korhű interpretációjában – semmivel nem helyettesíthető, miként ezt kiváló angol, német, osztrák és más fiúkórusok bizonyítják.

Egy helyi hagyomány folytatódik tehát, de iskolánk nem egyházi jellegű: az oktatás jelenleg a *Váci Mihály úti általános iskolában* folyik – más, általános és speciális tantervű osztályokkal párhuzamosan – felmenő rendszerben. A tervek szerint tizenkétszázéves énekiskola jelenleg az ötödik osztálynál tart. A hangszeres képzést saját, önálló zeneiskolánk biztosítja; másodikos kortól minden növendék hangszeren is tanul (zongora – ez ötödikes kortól mindenkinek kötelező –, hegedű, cselló, furulya).

Jóllehet tehát az iskola világi intézmény és a növendékek összetétele tükrözi a város és környéke vallási-felekezeti arányait, rendszeres egyházi szolgálatban is részt vesznek *a szombathelyi domonkos (Szent Márton)-templomban*.